

Wat is euthanasie?

De euthanasiewet in België (2002) omschrijft euthanasie als volgt: **“het opzettelijk levensbeëindigend handelen door een andere dan de betrokkene, op diens verzoek”**.

Euthanasie is enkel geoorloofd wanneer het door een arts wordt uitgevoerd, op uitdrukkelijk verzoek van de patiënt en binnen strikte voorwaarden.¹

Aan welke voorwaarden moet worden voldaan?

De patiënt is:

- **meerderjarig**;
- **handelingsbekwaam en bewust** op het ogenblik van het euthanasieverzoek.

Het verzoek tot euthanasie is:

- **vrijwillig**: zonder enige druk of dwang van de omgeving. Het is de eigen en vrije keuzen van de patiënt.
- **overwogen**: de patiënt is tot een beslissing gekomen nadat hij correcte en relevante informatie kreeg over zijn medische toestand, vooruitzichten, andere mogelijkheden tot behandeling, pijnbestrijding en comfortverbetering, mogelijkheid van palliatieve zorg.
- **herhaald**: duurzaam en niet impulsief. Dat wil zeggen dat de patiënt zijn verzoek op verschillende dagen herhaald. Een volgehouden verzoek blijkt uit herhaalde contacten en gesprekken met de dokter en andere hulpverleners.

- **schriftelijk**: opgesteld, gedateerd en getekend door de patiënt zelf. Als de patiënt daartoe niet in staat is, gebeurt het op schrift stellen door een meerderjarige persoon die gekozen is door de patiënt en geen materieel belang heeft bij de dood van de patiënt.

De toestand van de patiënt is:

- **medisch uitzichtloos**;
- **fysiek en/of mentaal (psychisch lijden) ondraaglijk**, kan niet verzacht worden en is het gevolg van een ernstige en ongeneeslijke aandoening.

De raad van bestuur in ons ziekenhuis heeft gekozen voor een beperking van de toepassing van de wet uit een weloverwogen ethisch standpunt. De volgende patiënten komen bijgevolg niet in aanmerking voor euthanasie in ons ziekenhuis:

- niet-ontvoogde minderjarigen, niet - terminale patiënten of patiënten met een vraag op basis van louter psychische of existentiële nood;
- wilsonbekwame patiënten die niet in het bezit zijn van een voorafgaande wilsverklaring.

Een arts kan niet gedwongen worden euthanasie toe te passen. De arts meldt dit tijdig aan de patiënt en/of vertrouwenspersoon.²

Het verzoek kan op ieder moment worden herroepen.

Wat is het verloop van het euthanasieverzoek?

We nemen elke euthanasievraag ernstig en wordt doorgegeven aan de behandelende arts. De arts zal met alle betrokkenen volgende procedure doorlopen:

1. **Uitklaren van de euthanasievraag**. Elke hulpverlener die de vraag hoort, geeft dit door aan de arts. Deze hulpverlener weet dat het verzoek duidelijk, herhaald, weloverwogen en vrijwillig moet zijn.
2. **Overleg en communicatie met andere zorgverleners en naasten**. Het palliatief support team (PST) wordt ingeschakeld en doorloopt de palliatieve filter.³
3. **Besluitvorming en schriftelijk verzoek**. De uiteindelijke beslissing blijft bij de behandelende arts en de patiënt. De wetgeving vereist een schriftelijk euthanasieverzoek.

Als het verzoek op papier staat...

4. **Evaluatie door een tweede arts**, die onafhankelijk is van de patiënt en van de behandelende arts en die bevoegd is om over de aandoening te oordelen.
5. **Multidisciplinair overleg** met alle betrokken hulpverleners met als doel de beslissing en praktische afspraken te bespreken.
6. **Documenteren van de beslissing** conform de wettelijke procedure.
7. **Praktische voorbereiding**: de datum en het tijdstip worden vastgelegd, de procedure wordt

uitgelegd aan de patiënt en naasten, de medicatie wordt besteld ...

8. **Uitvoering** door de behandelende arts en met één getuige aanwezig.
9. **Nazorg** voor familie, naasten, team, arts.

Meer info

- AZ Sint-Vincentiusziekenhuis Deinze:
www.azstvdeinze.be
- Portaal Belgische Overheid:
<http://www.belgium.be/nl/gezondheid/gezondheidszorg/levenseinde/>
- Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de voedselketen en Leefmilieu:
<http://www.health.belgium.be/eportal/Myhealth/Endoflife/index.htm>
- Palliatieve Zorg Vlaanderen:
<https://palliatievezorgvlaanderen.be>
- 30 vragen en antwoorden over euthanasie:
http://www.gezondheid.be/index.cfm?fuseaction=n=art&art_id=3326

Bronnen

¹ Geraadpleegd van website
www.belgium.be/nl/gezondheid/gezondheidszorg/levenseinde/euthanasie

² Palliatief Support Team UZ Leuven (2008). *Palliatieve zorg in de praktijk. Zakboekje voor hulpverleners.*

³ De palliatieve filter is een voorafgaandelijk en informerend overleg met het PST over de mogelijkheden, voorzieningen en alternatieven van palliatieve zorg, zodat patiënt en arts een geïnformeerde, echte keuze kunnen maken.

Tot slot

Als je na het lezen van deze folder nog vragen hebt, kan je contact opnemen met je behandelende arts of met de verpleegkundige van de afdeling.

Jij of je naasten kunnen ook steeds contact opnemen of een afspraak maken met het palliatief support team:

- Dr. Mieke Deceuninck, arts:
09 387 70 87
mieke.deceuninck@azstvdeinze.be
- Krista Vander Schaeven, verpleegkundige:
09 387 73 95
krista.vander.schaeven@azstvdeinze.be
- Ann Van Veirdeghem, onco-psycholoog, coördinator palliatief support team:
09 387 73 95
ann.van.veirdeghem@azstvdeinze.be

Euthanasie

december 2021 – 6052 3456

